

دیدگاه

گفت‌وگوبا خیابان

محمدولایی در روزهایی که جنگ، نگرانی و نااطمینانی می‌تواند آدم‌ها را به خلوت‌هایشان عقب براند، تجمعات شبانه خیابانی فرصتی برای کنش اجتماعی و تجربه همبستگی است. اما چگونه می‌توان از این ظرفیت، فراتر از چند ساعت حضور و ابراز احساسات، بهره‌گرفت؟ آیا تجمعات شبانه‌می‌تواند به جایی برای گفت‌وگو درباره مسائل واقعی جامعه، آینده ایران و مسئولیت‌های ایرانیان تبدیل شود؟

جایی که طیف‌های مختلف مردم گرد یک مفهوم مشترک جمع شده‌اند، مهم‌ترین بستر عینیت یافتن وحدت است؛ اما این حضور صرف ممکن است به یکدستی و ریزش سلیقه‌های مختلفی که ظهور و بروز ی نداشته‌اند بینجامد. تداوم و تنوع و توسعه این حضور نیازمند تعمیق بیشتری است که ممکن است با توقف در شور و شعار حاصل نشود. علاوه بر سخنرانی‌های روشنگر، تعمیق خیابان نیاز به بستری برای گفت‌وگو دارد که تفاوت‌ها را در بستر وحدت به نمایش بگذارد و بی آنکه تفاوت‌ها انکار شوند، زمینه هم‌فکری فراهم شود تا وحدت را در عین کثرت تجربه کنند. جامعه متکثری که ممکن است همه یکسان فکر نکنند، پرسش‌های مشابهی نداشته باشندو درباره همه مسائل به یک نتیجه نرسند؛ اما این ضرورت را درک کرده‌اند که درباره مسائلشان با یکدیگر حرف بزنند و در مسائل اساسی کشورشان بدو واحد باشند.از سوی دیگر اجتماعات مردمی ظرفیت عظیمی دارند که عمدتاً در حضور و پرچم گردانی خلاصه شده و استفاده بهینه از این ظرفیت در گرو مشارکت دادن آن‌هاست که بدون گفت‌وگو وتبادل نظر باخود مردم محقق نمی‌شود. مردم می‌توانند درباره نقش آفرینی خود در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی سیاسی و امنیتی گفت‌وگو کنند و راه‌های فعال سازی ظرفیت‌های انسانی تجمعات را به بحث بگذارند.اگرچه جنگ معمولاً با خط مقدم و نیروها و تجهیزات نظامی شناخته می‌شود، اما زندگی جنگی در پشت جبهه هم جریان دارد. جنگ به خانه، محل کار، مدرسه، بازار و محله راه پیدا می‌کند و تأثیرش را نشان می‌دهد. اینجاست که هر عضو جامعه بخشی از داستان روزهای جنگ می‌شود و به تناسب توانایی، موقعیت و حرفه‌اش سهمی در آن می‌یابد.گفت‌وگو در تجمعات می‌تواند این نقش‌ها را آشکار کند. مردم از تجربه‌های خود بگویند، نیازهای یکدیگر را بشناسند و ببینند که چگونه کارهای به‌ظاهر کوچک و روزمره، به تداوم زندگی اجتماعی کمک می‌کند. محله بهترین جایی است که این گفت‌وگوهای می‌تواند از سطح کلیات عبور کند و ظرفیت‌های مردمی را برای حل مسائل مشترک به فعلیت برساند.

گفت‌وگو با خیابان به برنامه‌های پیچیده و عمیق نیاز ندارد؛ یک گفت‌وگوی کوتاه و طرح پرسشی روشن در بستری با امکان مشارکت چند نفر، می‌تواند نقطه شروع باشد. می‌توان هر شب موضوعی مشخص را به بحث گذاشت؛ از زندگی روزمره و خاطرات جنگ گرفته تا نقش خانواده و محله در بحران و تصویر ایران پساجنگ. می‌توان از مردم خواست تجربیاتشان را به اشتراک بگذارند، مسائلشان را بیان کرده یا راه‌حلی عملی پیشنهاد کنند. یکی از موضوعاتی که می‌تواند پای گفت‌وگوهای واقعی را به اجتماعات باز کند، اقتصاد دوران جنگ است و گفت‌وگو درباره پرسش‌های ساده اما مهمی که وجود دارد: خانواده چگونه می‌تواند مصرف خود را مسئولانه‌تر مدیریت کند؟ کاسب محله چگونه معادله انصاف و کسب‌وکار را برقرار کند؟ چه ظرفیت‌هایی برای تولید و گردش مالی محلی و شکل‌گیری بازارچه‌ها یا تعاونی‌های محلی وجود دارد؟ و چگونه می‌توان کمک‌های مردمی را به نیازهای واقعی پیوند زد؟

پاسخ این پرسش‌ها را نمی‌توان فقط از پشت تریبون اعلام کرد. بخشی از پاسخ نزد خود مردم است؛ نزد کسی که کسب‌وکاری کوچک را اداره می‌کند یا با کمترین سرمایه موفق به تولید محلی شده، خانم خانداری که چراغ آتش‌خانه‌اش را در گرانی و محدودیت روشن نگه داشته و بی‌مردمی که خیرات مردم را به هدف مستحشش می‌رساند. اما شاید مهم‌ترین موضوع گفت‌وگو، سخن گفتن از آینده و چشم‌انداز پساجنگ است؛ اینکه تصویر جهان، کشور، شهر و محله ما پس از جنگ چگونه خواهد بود یا چگونه باید باشد و نقش تک‌تک ما در ساخت ایران آینده چیست. ایرانی که صرفاً با بازسازی زیرساخت‌هایش ساخته نمی‌شود و نقشه جدیدی نیاز دارد برای بازسازی اجتماعی و سیاسی متناسب با جایگاه جدیدش و در تراز مردمش.

خبر

ایران:

سکوت آژانس اتمی در قبال حمله به تأسیسات هسته‌ای بی‌سابقه است

جمهوری اسلامی ایران از سکوت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در برابر حملات نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای کشورمان انتقاد کرد. نمایندگی ایران نزد سازمان ملل در وین، در هفته‌های مناسکرت تصویب اسرنامه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، با انتقاد شدید از استانداردهای دوگانه و سکوت نهادهای حاکم آژانس در قبال تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای ایران، تأکید کرد: آژانس صرفاً یک سازمان «ناظر» نیست و راستی آزمایی نباید حقوق مشروع کشورهای عضو برای استفاده صلح آمیز از انرژی هسته‌ای را تحت تأثیر قرار دهد. در این بیانیه تأکید شده است: حمله به تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان نیازمند محکومیت قوی و صریح است. حملات نظامی ایالات متحده و رژیم اسرائیل علیه تأسیسات هسته‌ای ایران در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶، نقض‌های جدی و مادی قواعد آمره حقوق بین‌الملل در زمینه ممنوعیت تجاوز به شمار می‌روند. این حملات چالشی خطرناک برای ایمنی هسته‌ای، امنیت هسته‌ای، استفاده‌های صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای و اعتبار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سیستم پادمانی آن ایجاد کردند. در بیانیه نمایندگی ایران نزد سازمان ملل در وین با اشاره به اینکه اساسنامه آژانس نباید به ابزاری سیاسی یا گزینشی برای اید قدرت‌ها تبدیل شود تأکید شده:وظیفه آژانس صرفاً نظارت و پادمان نیست، بلکه ترویج و گسترش فناوری صلح آمیز هسته‌ای و همکاری‌های علمی برای تمامی اعضا وظایف اصلی آن به شمار می‌رود.

نفت برنت روز گذشته از ۱۱۵ دلار فراتر رفت و انتقال هر بشکه نفت در بعضی مسیرهای خلیج فارس به چین، حدود ۳۵ دلار هزینه دارد

آتش نفت در بازارهای جهانی

گروه سیاسی | روزشمار جنگ اروز دویست و سی و چهارم | بازار نفت باوضعیتی تناقض آمیز روبه‌رو شده است.صادرات کشورهای خلیج فارس تا حد زیادی باز یابی شده، اما قیمت نفت و کرایه نفتکش‌ها همچنان افزایش می‌یابد. این بار مسئله فقط شمار بشکه‌های قابل عرضه نیست، بلکه طول مسیر، کمبود شناور، انتقال محموله در دِریا و ترس از دور تازه جنگ، بهای واقعی نفت را برای خریداران بالا برده است.

۳۵ دلار فقط برای رساندن نفت

رویترز در گزارش ۳۰ مهر به نقل از بانک سیتی نوشت هزینه حمل نفتکش‌های بسیار بزرگ در مسیر خلیج فارس به چین اخیراً به حدود ۲۵ دلار برای هر تن، معادل ۳۵ دلار برای هر بشکه رسیده است. یعنی بیش از ۲۰ برابر میانگین

دهه گذشته. آژانس بین‌المللی انرژی نیز در تحلیل ۲۹ مهر هزینه همین مسیر را در اواسط اکتبر بیش از ۳۷ دلار برآورد کرده بود؛ بیش از پنج برابر رقم پیش از جنگ.تحلیلگران سیتی می‌گویند بازگشت صادرات بیشتر «حجمی» بوده تا «لجستیکی»، در سپتامبر روزانه بیش از یک میلیون بشکه نفت خلیج فارس میان شناورها منتقل شده است؛ کاری که پیش از جنگ تقریباً رایج نبود. این روش، نفتکش‌های بیشتری برای همان محموله درگیر می‌کند و ظرفیت ناوگان جهانی را کاهش می‌دهد.

■ جهش قیمت با وجود بازگشت عرضه

برنت پنجشنبه به ۴ درصد افزایش در ۱۷/۱۱۳ دلار بسته شد و جمعه ۲۳ اکتبر، بنا بر گزارش فایننشال تایمز برای لحظاتی

نفت برنت روز گذشته از ۱۱۵ دلار فراتر رفت و انتقال هر بشکه نفت در بعضی مسیرهای خلیج فارس به چین، حدود ۳۵ دلار هزینه دارد

از ۱۱۵ دلار عبور کرد؛ بالاترین سطح از ماه می. رویترز از تخلیه احتیاطی ساختمان مرکزی آرامکو در طهران پس از تشدید حملات انصارالله به عربستان خبر داد، اما این اقدام به معنی توقف تولید نفت آرامکو نیست. تحلیلگران ING هشدار داده‌اند احتمال گسترش دوباره درگیری در خلیج فارس اکنون به یکی از نگرانی‌های اصلی بازار تبدیل شده است. قیمت فعلی بازار، فقط پاسخ به کمبود نفت نیست، بازار برای احتمال اختلال آینده نیز «حق ریسک» می‌پرداز. این تفکیک مهم است. هیچ عدد ثابتی وجود ندارد که بتوان آن را سهم دقیق جنگ در هر بشکه دانست.

■ گرانی حمل حتی به نفت آمریکا رسید

بلومبرگ دیروز گزارش داد سفارش پالایشگاه‌های آسیایی

سرلشکر رضایی در گفت‌وگو با رسانه آمریکایی:

جنگ بشود، مراکز داده در تیررس ماست

وی با اشاره به تغییر پویایی روابط منطقه‌ای به نفع ایران اظهار کرد: ادامه این جنگ پویایی روابط را به نفع ایران تغییر داده است؛ چراکه کشورهای حاشیه خلیج فارس به سرعت در حال بازتعریف روابط خود با ایران هستند. نماینده رهبر معظم انقلاب در ادامه افزود: آن‌ها به این باور رسیده‌اند که ارتش ایالات متحده حتی قادر به دفاع از پایگاه‌های خود نیست؛ آن هم در حالی که همین کشورها انتظار داشتند آمریکا از کشورهايشان دفاع کند. رضایی درباره دارایی‌های آمریکا در منطقه هشدار داد: آمریکا دارایی‌های ارزشمندی در منطقه دارد. در صورت وقوع جنگ، کابل‌ها، مراکز داده و تأسیسات هوش مصنوعی هم می‌توانند در تیررس قرار بگیرند. اگر درگیری دوباره آغاز شود، برنامه گسترده‌تری خواهیم داشت.

دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره تنگه هرمز و مدیریت آن تصریح کرد: اولاً قاچاق در همه جای دنیا وجود دارد، اما تنگه هرمز تحت کنترل ایران است و ما آن را مدیریت می‌کنیم. ثانیاً در دو سه ماه گذشته، به‌طور متوسط هر شب پنج شناور متعلق به این قاچاقچی‌ها را هدف قرار داده‌یم. این‌ها همان افرادی هستند که فرمانده سنتگام در رأسشان است و از نیروهای نظامی امارات هم استفاده می‌کنند.وی با تأکید بر اهمیت راهبردی تنگه هرمز گفت: مدیریت هرمز برای ما یک سرمایه ملی است و موضوع صرفاً گرفتن عوارض

دبیر شورای عالی امنیت ملی با تأکید بر اینکه تا تحقق شروط هفت‌گانه، نه مذاکره می‌کنیم نه تنگه هرمز باز می‌شود، گفت: در صورت تجدید جنگ، کابل‌های ارتباطی و مراکز داده منطقه هدف قرار می‌گیرند. به گزارش خبرگزاری مهر، سردار سرلشکر محسن رضایی، نماینده رهبر معظم انقلاب و دبیر شورای عالی امنیت ملی در گفت‌وگو با رسانه آمریکایی «دراپ‌سایت» با اشاره به تحولات اخیر منطقه و مواضع جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد: همه باید بدانند که اقدام علیه ایران هزینه دارد. وی افزود: در دیپلماسی بتواند این درک را ایجاد کند، ما دیپلماسی را ترجیح می‌دهیم؛ اما اگر جنگ ادامه یابد، ایران ابزارهای لازم برای تداوم پاسخ‌دهی را در اختیار دارد.

دبیر شورای عالی امنیت ملی با بیان اینکه در مراحل پیشین تمام توانمندی‌های کشور به کار گرفته نشد، تصریح کرد: متناسب با شدت جنگ، قابلیت‌های بیشتری را وارد عملیات کردیم و برای مرحله بعدی نیز آمادگی داریم.

رضایی درباره پیامدهای تداوم وضعیت کنونی هشدار داد و گفت: تداوم این وضعیت پیامدهای راهبردی به‌همراه خواهد داشت؛ از جمله اینکه بازارهای انرژی تا سه سال آینده به آرامش نخواهند رسید.

شنبه ۲ آبان ۱۴۰۵ | ۱۳ جمادی‌الاول ۱۴۴۸ | ۲۴ اکتبر ۲۰۲۶ | سال سی و نهم | شماره ۱۱۰۵۹ | WWW.QUDSONLINE.IR

برای نفت آمریکا با تحویل نوامبر، نسبت به ماه قبل تقریباً نصف شده و به ۲۴ تا ۲۶ میلیون بشکه رسیده است. کرایه یک نفتکش بزرگ از سواحل خلیج مکزیک آمریکا تا چین، پنجشنبه حدود ۶۰ میلیون دلار بود و پیش‌تر به نزدیکی ۸۰ میلیون دلار رسید. مدیر معاملات نفت شرکت والرو هزینه حمل هر بشکه در این مسیر را ۳۰ تا ۳۵ دلار اعلام کرد. اگر سفارش‌ها در همین سطح بماند، ممکن است کمترین حجم هفت سال اخیر ثبت شود. این تحول برای ایران معنادار است. هزینه‌های جنگ محدود به واردکنندگان آسیایی و صادرکنندگان عرب نیست. نفت آمریکا نیز در مسیرهای مختل، مشتری از دست می‌دهد.

■ هشدار درباره بحران دوم انرژی

کارشناسان آژانس بین‌المللی انرژی توضیح داده‌اند کرایه‌های بی‌سابقه در سپتامبر حاشیه سود پالایشگاه‌های آسیایی وابسته به نفت خلیج فارس را منفی کرده است، اگر پالایشگاه‌ها تولید را کاهش دهند، کمبود گازوئیل و سوخت هواپیما می‌تواند حتی با موجود بودن نفت خام تشدید شود. انجمن نفت آمریکا نیز در تحلیل ۲۹ مهر هشدار داد باز یابی صادرات خام، کمبود فرآورده‌های پالایشی را برطرف نکرده است. روری جانستون، تحلیلگر بازار نفت در گفت‌وگویش با فایننشال تایمز به عامل دیگری هم اشاره می‌کند. کاهش مصرف و برداشت از ذخایر راهبردی، از جهش شدیدتر قیمت جلوگیری کرده است. در ارزیابی او، تشدید درگیری می‌تواند قیمت را بسیار بالاتر ببرد.

■ اهرم ایران و صورتحساب واقعی آن

افزایش کرایه‌ها نشان می‌دهد نمی‌توان با اسکورت دریایی و انتقال محموله بین شناورها، هزینه بحران هرمز را حذف کرد. محاصره‌ای که قرار بود اقتصاد ایران را زیر فشار بگذارد، همزمان بخشی از هزینه انرژی و حمل‌ونقل را به خریداران جهانی و شرکای واشنگتن منتقل کرده است. البته کرایه ۳۵ دلاری را نباید مستقیماً از قیمت برنت کسر کرد و آن را زبان قطعی صادرکننده دانست. تقسیم هزینه میان فروشنده، خریدار و شرکت حمل به قرار داد بستگی دارد. آژمون راهبردی ایران این است که اهرم پرهزینه هرمز را پیش از تثبیت مسیرهای جایگزین، به رفع محاصره و تضمین امنیتی قابل اجرا تبدیل کند. خبر اول آبان صرفاً «نفت ۱۱۵ دلار» نیست. جهان برای جابه‌جایی نفتی که تولید شده، بهایی بی‌سابقه می‌پردازد. این وضعیت محدودیت راه‌حل نظامی آمریکا در خلیج فارس را برجسته می‌کند.

نیست، مسئله اصلی امنیت است. می‌توان بابت هزینه‌های امنیت، بیمه و محیط زیست هم مبالغی دریافت کرد، اما اهمیت مدیریت تنگه بسیار فراتر از درآمد حاصل از آن است.

رضایی درباره موضع ایران در قبال دیپلماسی و مذاکرات اظهار کرد: ما به دیپلماسی گذشته بر نمی‌گردیم، ولی دیپلماسی را هم‌رها نمی‌کنیم. ما از طریق میانجی‌ها هفت شرط جدید ارائه کرده‌یم؛ تا زمانی که این شروط اجرا نشود، ایران نه تنگه را باز خواهد کرد و نه به مذاکرات باز خواهد گشت. وی در تشریح سازوکار جدید توافق گفت: تفاوت این بار این است که ما تضمین را در خود ساختار توافق قرار می‌دهیم. ابتدا اجرای تعهدات، بعد تصمیم ایران برای بازگشایی تنگه و سپس از سرگیری کشتیرانی بر اساس ترتیبات جدیدی که با عمان درباره آن توافق شده است.

دبیر شورای عالی امنیت ملی تأکید کرد: ما دیگر علاقه‌ای به توافقی نداریم که تنها تضمین آن‌ها حسن نیت سیاسی باشد.

رضایی در پایان خاطر نشان کرد: اگر واشنگتن به تعهدات خود عمل کند، مسیری برای بازگشایی تنگه هرمز و ادامه دیپلماسی است. اما ایران ابتدا اهرمی که طرف مقابل را به میز مذاکره آورده کنار نخواهد گذاشت و بعد منتظر بماند تا ببیند وعده‌ها اجرا می‌شوند یا خیر.

کارشناسان مرکز سیاست بین‌الملل آمریکا معتقدند جنگ، راهبرد تهران را دگرگون کرده و واشنگتن باید این واقعیت را جدی بگیرد

دکترین «تشدید پایدار متقابل»

■ گزینه‌های نظامی و محدودیت‌های آن‌ها

در مرکز سیاست بین‌الملل آمریکا (CIP) آمده: تجمع نیروهای آمریکایی به‌تنهایی نشان‌دهنده تصمیم قطعی برای تشدید نیست. تصمیم‌هایی ترامپ به ارزیابی او از اهداف سیاسی و کارآمدی نیروی نظامی بستگی دارد. اگر واشنگتن معتقد باشد فشار اقتصادی مداوم سرانجام تهران را به زانو درمی‌آورد، می‌تواند محاصره را ادامه دهد، اما اگر آمریکا با اسرائیل حمله بزرگ دیگری را آغاز کنند، این بدان معناست که دیگر به کارآمدی فشار فعلی باور ندارند. چنین حمله‌ای احتمالاً با هدف وادار کردن امتیازات هسته‌ای (از جمله تسلیم ذخایر اورانیوم بسیار غنی شده) و تغییر وضعیت هرمز طراح خواهد شد. نویسنده هشدار می‌دهد حملات بیشتر به‌احتمال زیاد نتیجه معکوس خواهد داد. ایران ظرفیت قابل توجهی برای افزایش فشار از طریق هرمز و حمله به زیرساخت‌های انرژی منطقه دارد؛ اقدامی که قیمت نفت را بالاتر می‌برد، بازارهای جهانی را مختل‌تر کرده و هزینه جنگ را برای واشنگتن سنگین‌تر می‌کند. تهران حتی ممکن است خودپیش‌دستی کند اگر سطح فعلی اختلال را ناکافی بداند. در نتیجه، دور جدید تشدید می‌تواند توازن فشار را بیشتر به ضرر آمریکا تغییر دهد.

بی‌توجهی به محاسبه سیاسی تهران مشکلی دیرینه در سیاست خارجی آمریکا است و اغلب ریشه تلاش‌های حد اکثری برای اجبار بوده است. ادامه همین مسیر، تکرار شکست‌های گذشته خواهد بود.

گزینه‌های دیگر عمدتاً سیاسی‌اند. ترامپ می‌تواند محاصره را به‌طور یک‌جانبه کاهش یا پایان دهد، اما این در شرایط فعلی بعید است. گزینه نایشی دیگری که مطرح شده، یک حمله نظامی نهایی و نمادین (احتمالاً با «مادر همه بمب‌ها») است تا ترامپ بتواند «پیروزی» را اعلام کند و سپس عقب‌بنشیند. اما موفقیت چنین نقشه‌ای، به‌وانکش ایران بستگی دارد و تهران می‌تواند با حملات بیشتر به کشتیرانی و انرژی منطقه، اعلام پایان جنگ را برای طرف آمریکایی دشوار کند.